Friese IJsselmeerkustgebied

Memo

Aan;	Directeurenoverleg en Stuurgroep SWH
Van;	[redacted] / [redacted]@fryslan.frl / 06 [redacted]
Betreft;	Eerste uitkomsten Verkenning en koers voor vervolg
Datum;	28 jan 2025
Status;	Ter info / ter bespreking / ter besluitvorming

In april 2024 heeft Witteveen+Bos de opdracht gekregen voor het uitvoeren van een verkenning van een aantal thema's/onderwerpen uit het (concept) uitvoeringsprogramma.

- Langzaam verkeer verbindingen (fiets-, voet-, struinpaden)
- Bereikbaarheid en voorzieningen havens en stranden
- Bevaarbaarheid/aansluiting afgesloten watergangen en dijkvaarten op doorgaande waterwegen (suppen kano sloepen)
- Ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorie
- Natuur

De burgerparticipatie heeft geleid tot een groot aantal ideeën en wensen vanuit bewoners en stakeholders. Deze moeten vanuit deze verkenning beoordeeld worden en beschouwd worden op wenselijkheid, haalbaarheid en koppelingen. Dit om uiteindelijk te komen tot een voorstel voor besteding van beschikbare middelen voor het programma Friese IJsselmeerkust (FIJK)

De afgelopen periode is met WiBo deze verkenning uitgevoerd. In deze memo willen we de aanpak en de eerste resultaten daarvan met u delen.

Zeef 0; concretiseringsfase
In eerste instantie zijn alle (circa 600+) reacties beoordeeld op duidelijkheid en relevantie voor dit programma. Algemene opmerkingen over processen en procedures zijn ter harte genomen, maar vragen geen verdere behandeling. Ook vragen over specifieke gemeentelijke situaties mbt beheer en onderhoud van bepaalde wegvakken of anderszins zijn aan gemeenten doorgegeven en hier verder buiten beschouwing gelaten. Een groot aantal voorstellen gingen over al lopende ontwikkelingen binnen bijvoorbeeld VFIJ.

Vervolgens zijn alle initiatieven gerubriceerd naar thema. Er is gekozen voor de metafoor van de **parelketting**. Waarbij alle points of interest langs de kust de parels vormen en de bereikbaarheid ervan de ketting. De parels zijn in veel gevallen recreatieve voorzieningen, erfgoed en cultuur historische objecten. De ketting wordt vooral gevormd door fiets-, wandel- en struinpaden.

Wat hierin opvalt is dat er weinig tot geen initiatieven van onderop komen ten aanzien van de ontwikkeling of uitbreiding van de natuur. De huidige natuur wordt als belangrijke kwaliteit van de kust beschouwd en de focus vanuit de burgerinitiatieven zit meer op het behouden en beleven dan op uitbreiden. Daarnaast zijn er vanuit rijkswege veel programma's en budgetten die zien op het investeren van meer en betere natuur en water. KRW, PAGW, N2000 zijn hier mooie voorbeelden van. Dit gaat om dermate grote investeringen dat hier vanuit het programmabudget beperkt resultaat te verwachten is. We zijn hier als programma op aangehaakt om de koppelingen in beeld te houden en vanuit het programma in te zetten op bereikbaar en beleefbaar maken.

Friese IJsselmeerkustgebied

Voorstel;
Vanuit het programmateam is dan ook het voorstel om voor het thema natuur de aansluiting te houden met de (landelijke) programma's en budgetten die daarvoor beschikbaar zijn. Investeringen vanuit het programmabudget moeten zich richten op "bereikbaar" en "beleefbaar".

Zeef 1; willen we dit vanuit eigenaar of beleid en afstand
In deze stap zijn de overgebleven initiatieven voorgelegd aan **eigenaren** en **beheerders** van terreinen waar deze initiatieven betrekking op hebben. Wanneer die bij voorbaat niet openstaan voor een ontwikkeling, loopt het snel spaak. Daarnaast zijn in deze stap alle initiatieven voorgelegd aan inhoudelijke beleidscollega's met de vraag of dit initiatief strijdig is met bestaand **beleid** of bijdraagt aan bestaand beleid. Tot slot wordt gekeken naar de **afstand** tot de IJsselmeerkust. Hierbij wordt niet het aantal meters maar naar de inhoudelijke relatie met de kust gekeken. Initiatieven direct langs de kust liggen voor de hand, maar ook verder weg gelegen initiatieven die voor een verbinding met de kust zorgen kunnen in aanmerking komen. Die leidt tot een aantal nee beoordelingen met argumentatie.

De volgende conclusies kunnen uit deze slag getrokken worden.
Er is met name vanuit de wandel en natuur kant veel belangstelling voor het beleven van en wandelen door natuurgebieden langs de kust. Deze gebieden zijn veelal in beheer bij terrein beherende organisaties (mn It Fryske Gea). Het belang van het goed functioneren van de (kwetsbare) natuur staat in deze gebieden (vaak ook wettelijk) voorop. Dat maakt dat in een aantal gevallen geen medewerking verleent kan worden. Eigenaar-nee, beleid-nee. Wel is samen met deze partijen gekeken waar het wel kan en hoe het eventueel wel kan.

Een andere belangrijke conclusie die getrokken kan worden is dat er ten aanzien van mn recreatie en toerisme en cultuur historie en erfgoed vaak nog wel aangegeven kan worden of een locatie of object als parel beschouw moet worden. Op de vervolgvraag of en in welke mate een bepaalde parel "opgepoetst" of bereikbaar zou moeten worden blijft het antwoord vaak achterwege. Op deze thema's is op dat vlak onvoldoende visie of beleid. Oorzaak daarvan ligt voor een deel in het feit dat dit thema's zijn waar vaak in bepekte mate budgetten beschikbaar zijn. Bij het ontbreken van een dergelijke lijn is het lastig om ingediende initiatieven met een ja of een nee te beoordelen. Van een aantal initiatieven kan vooruitlopend op een brede visie wel een en ander worden aangegeven, maar het creëren van een goede visie op deze onderwerpen is wel nodig.

Voorstel;
Vanuit het programmateam wordt voorgesteld om vanuit FIJK samen met de betrokken beleidsafdelingen van de verschillende partijen deze visie(s) op te stellen. Eventuele externe ondersteuning hierbij vanuit het programma te organiseren en te bekostigen.

Zeef 2; kiezen en prioriteren
Wanneer de initiatieven op zowel eigendom als beleid een positieve beoordeling hebben, zijn het initiatieven die verder opgepakt kunnen worden. Belangrijke uitgangspunten bij dit verder oppakken zijn;

- Het (toekomstig) beheer en onderhoud van een te realiseren voorziening (parel of ketting) is geregeld en is of wordt bij een partij onder gebracht.
- Basis op orde; veel initiatieven gaan over het herstellen van of een functie geven aan bestaande situaties die vanwege geen of gebrek aan beheer en onderhoud verwaarloosd

zijn. Het inzetten op het op orde krijgen van dergelijke zaken en het structureel organiseren van B&O heeft de voorkeur boven de ontwikkeling van allerlei nieuwe zaken.

- Het Wetterskip heeft aangegeven een positieve grondhouding te hebben ten opzichte van het multifunctioneel gebruik van mn hun dijken en onderhoudspaden. Deze zouden (met geringe investeringen) ook opengesteld kunnen worden voor bv wandelen. Voorwaarde hierbij is wel dat het beheer en onderhoud dat nodig is voor deze functie (klaphekken, opstapjes) structureel is ondergebracht.
- Een aantal initiatieven hebben betrekking op voorzieningen op particulier terrein. Uitgangspunt vanuit het programma is dat we geen grond gaan verwerven of afspraken tav huur of pacht aan gaan. Wanneer dit vanuit het initiatief geregeld kan worden, kan vanuit het programma een bijdrage in bv een bruggetje, hekje of afrastering gedaan worden. Ook hiervoor geldt dat het B&O structureel geregeld moet zijn.
- In de prioritering zullen ook de kosten van een initiatief irt het effect worden meegewogen. Een (relatief dure) toiletvoorziening op een druk strand heeft een positief effect op veel bezoekers, terwijl een bruggetje om een lokaal ommetje mogelijk te maken veel minder mensen bereikt.

Vervolg
Wanneer partijen het eens zijn over deze voorstellen en uitgangspunten zal het zeefproces met deze input worden afgerond en een overzicht van mogelijke projecten en een voorstel voor prioritering worden opgesteld.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen